

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-03-20
Besvaras senast
2017-03-29 kl. 12.00

Till miljöminister Karolina Skog (MP)

2016/17:1069 Byggande på jordbruksmark

Två domar, dels P4987-15, dels P4848-16, från Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) tycks innebära att tolkningen av begreppet ”brukningsvärd jordbruksmark” och tillämpningen av bestämmelserna om hushållning av jord- och skogsbruksmark, i 3 kap. 4 § i miljöbalken, nu har skärpts. Detta innebär potentiellt stora konsekvenser för möjligheten att bygga på jordbruksmark och därmed för möjligheten till landsbygdsutveckling. Domarna innebär också ytterligare inskränkningar i äganderätten.

De båda domarna rör två fall där markägare har önskat bygga på jordbruksmark men där MÖD i båda fallen har kommit till slutsatsen att marken är att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark och att bebyggelse på denna mark inte kan tillåtas då bebyggelse på sådan mark bara tillåts ”om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk”.

I det förstnämnda fallet rör ansökan ett enda enbostadshus. Då kan man förstå att domstolen inte finner att ett undantag är motiverat utifrån väsentliga samhällsintressen. Samtidigt är det knappast rimligt att en markägare inte ska tillåtas bygga ens ett enskilt hus på en liten del av den egna marken.

I det andra fallet vill markägaren upplåta sin sämsta jordbruksmark, mark som i dag inte ens brukas, till att bli tomter i anslutning till tidigare bebyggelse. Att MÖD anser att marken som skulle tas i anspråk utgör brukningsvärd trots att markägaren inte brukar marken visar hur strikt domstolen tolkar begreppet. MÖD tolkar uppenbarligen också begreppet ”väsentligt samhällsintresse” strikt när man inte anser att byggandet av flera bostäder är att betrakta som ett väsentligt samhällsintresse, trots att bostadsbristen är stor i landet. Bevarandet av jordbruksmark som inte brukas är enligt MÖD:s dom viktigare än betydande investeringar och fler bostäder. Därav finns anledning att fråga sig om inte dagens bestämmelser om hushållning av jord- och skogsbruksmark behöver ses över.

Jag undrar hur ministern ser på de två nämnda domarna från Mark- och miljööverdomstolen och på deras påverkan på äganderätten och möjligheterna att bo och bygga på landsbygden. Jag vill därför fråga miljöminister Karolina Skog följande:

Tänker ministern ta något initiativ för att förändra lagstiftningen eller vidta någon annan generell åtgärd med anledning av de två domarna från Mark- och miljööverdomstolen och deras påverkan på äganderätten och möjligheterna att bo och bygga på landsbygden?

.....

Johan Hultberg (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors